

**Свято, яке завжди
з тобою.**

(місто Париж в художній літературі)

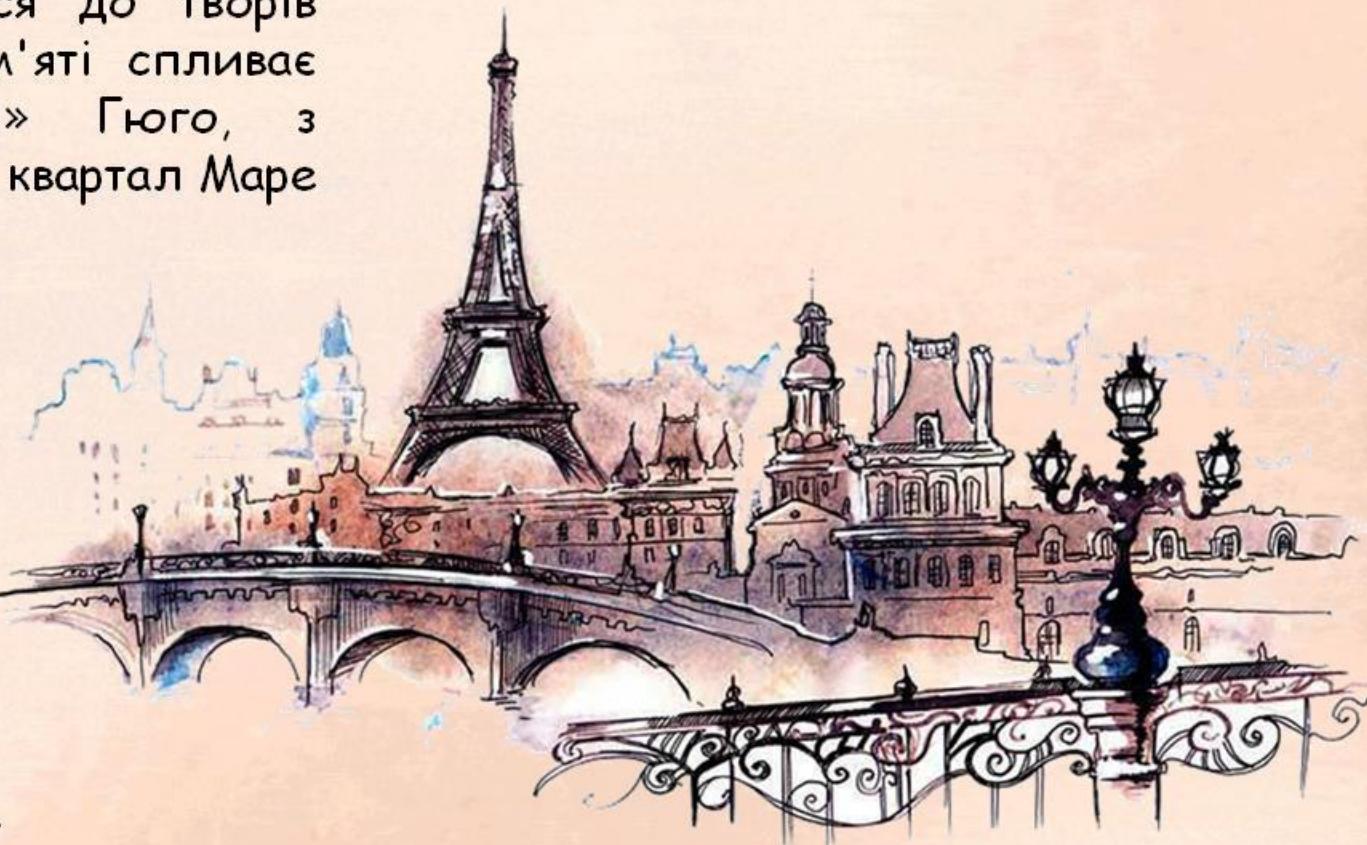
Це місто варто меси, так стверджував король Генріх IV; у цьому місті хочеться жити і померти, так вигукував Володимир Маяковський; це місто — «свято, яке завжди з тобою» говорив Ернест Хемінгуей; якби цього міста не існувало, його слід було б вигадати, як зауважив хтось, перефразувавши відомий вислів Вольтера. Це місто — Париж.

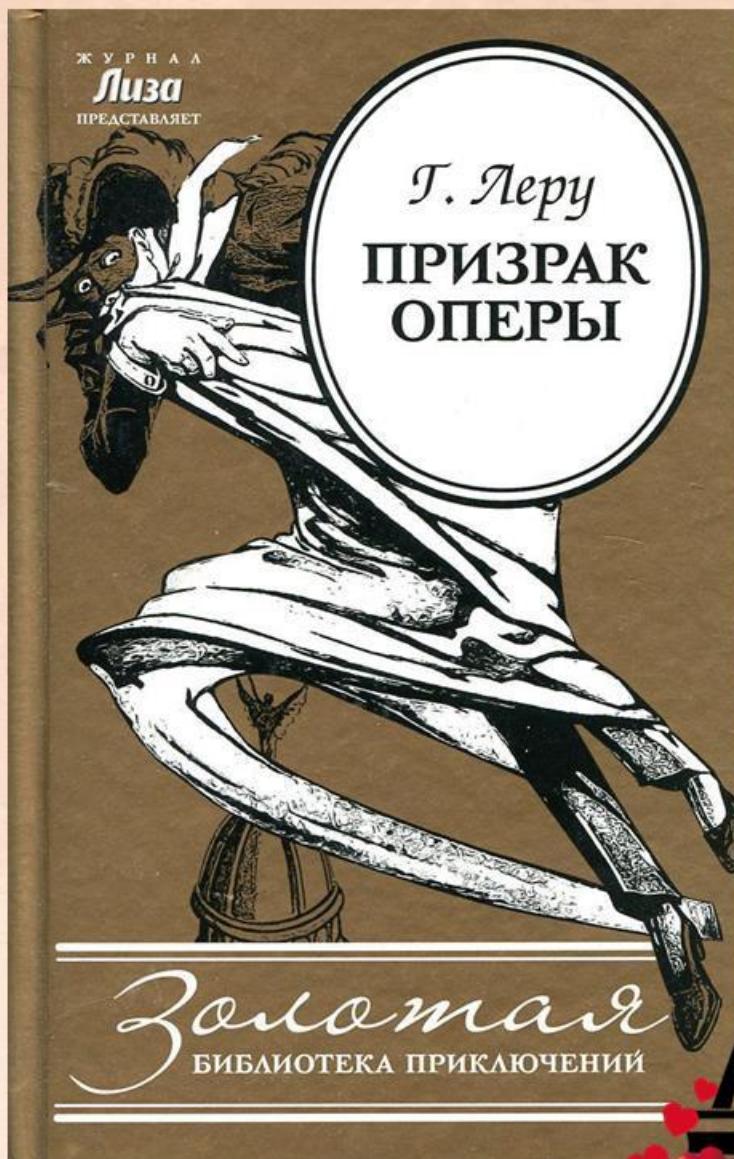
Не обов'язково їхати до Парижу — досить прочитати романи Еміля Золя, Оноре де Бальзака, Марселя Пруста, Франсуази Саган та багатьох інших письменників, щоб мати яскраве, живе уявлення про це унікальне місто.

Аура середньовічного Парижу підкорить вас. Місто володіє незвичною привабливістю, майже людською чарівністю. У чому секрет цієї привабливості? — на це питання намагалися відповісти багато. Ми зробимо ще одну спробу — звернемося до творів художньої літератури. На острові Сіте в пам'яті спливає знаменитий «Собор Паризької Богоматері» Гюго, з Олександром Дюма пов'язана площа Вогезів, а квартал Маре нагадує про «Черево Парижа» Еміля Золя.

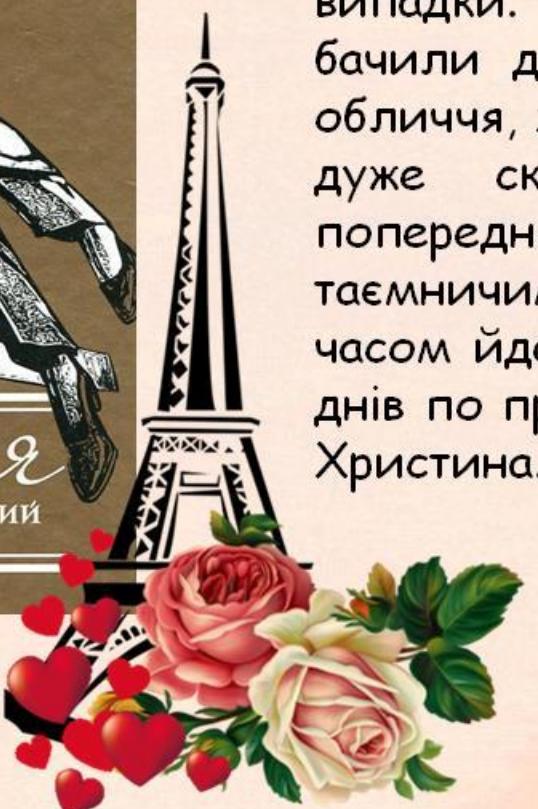
На мить ми перенесемося в минулі століття і побачимо на вулицях Парижа Д'Артаньяна та Есміральду, Жана Вальжана та Гавроша, Міледі та Квазімодо.

Зі строкатого різноманіття творів ми обрали децицю книг, які занурюють Вас в атмосферу французької столиці. Вони змушують читача любити і ненавидіти, сумувати і підноситися... Іншими словами, жити так, як це вміють робити лише парижани...

Paris

Леру Гастон. Призрак оперы ; Тайна желтой комнаты / Г. Леру ; [пер.: Д. Новиков, И. Русецкий]. — Киев : Амфора, 2013. — 512 с. — (Золотая б-ка приключений).

«Привид Опера» — приголомшлива історія самовідданого кохання та самопожертви. Місце дії — оперний театр у Парижі, відомий під назвами Паризька опера та Гранд-опера. У театрі відбуваються дивні явища: падають декорації, люстри, чуються незвичайні звуки, пропадають речі, трапляються нещасні випадки. Ходять чутки про привида, що живе в театрі, якого бачили деякі працівники опера, хто в вигляді полум'яного обличчя, хто в масці смерті. Однак, нові директори налаштовані дуже скептично. Вони не прислухаються до порад попереднього керівництва, в результаті чого, зокрема, таємничим чином втрачають значну суму грошей. А в театрі тим часом йде постановка опери «Фауст». Приму, відсутню кілька днів по причині «хвороби», з успіхом замінює молода співачка Христина.Хоча, за спогадами дівчат із кордебалету, ще півроку тому вона співала як «іржава дверна петля». Своєму другу дитинства віконту Раулю де Шаньї дівчина зізнається, що співу її навчає таємничий вчитель музики, якого вона вважає Ангелом Музики...

Барбери Мюриель. Элегантность ежика = L'elegance du herisson : роман / Мюриель Барбери ; [пер.: Н. Мавлевич, М. Кожевникова]. — Москва : Иностранка, 2012. — 400 с. — (О чём говорят женщины).

Мюріель Барбері — французька письменниця, якій французька газета «Монд» по праву присудила звання «королеви бестселера». І нехай на її рахунку поки всього лише два романи, обидва вони мали шалений успіх, багатомільйонними тиражами розійшовшись по всьому світу відразу після виходу. У романі «Элегантность ежика» (в українському перекладі — «Елегантна їжачиха» серця читачів привабила історія мадам Мішель. Вона — вахтерка фешенебельного будинку в не менш фешенебельному шістнадцятому окрузі. Нічого особливого — всього-на-всього вахтерська квартиру, телевізор, кіт, пихаті багаті мешканці сусідніх квартир...

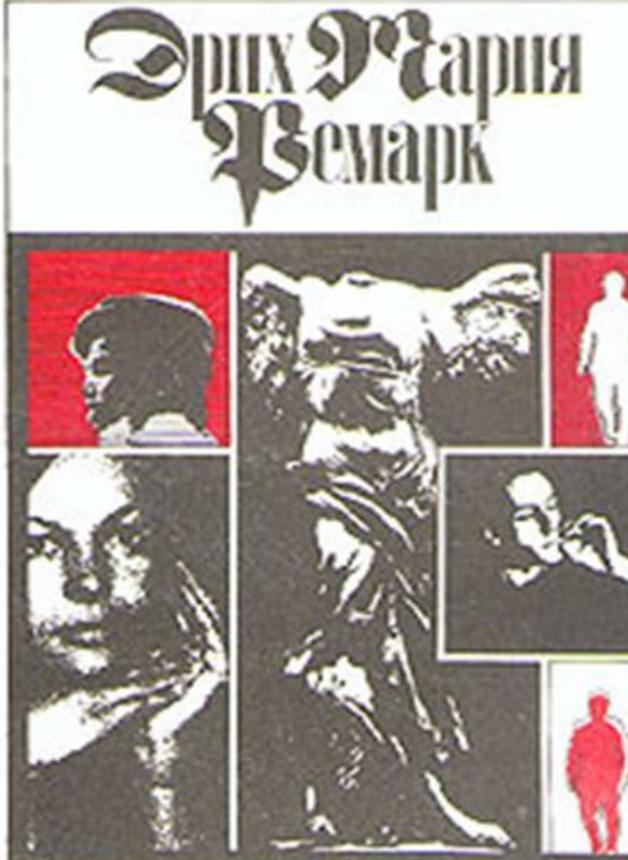
Нічого особливого, крім самої вахтерки — вона інтелектуалка, багато читає, дивиться непросте кіно, тільки от її походження та соціальний статус заважають зайняти достойне місце серед людей, які її оточують. Все змінюється з появою нового мешканця — японця-любителя російської літератури та «Реквієма» Моцарта...

Ремарк Эрих Мария. Триумфальная арка / Эрих Мария Ремарк ; [худож. А. Быков ; пер. с нем.: Б. Кремнев, И. Шрайбер]. — Москва : Вита-Центр, 1992. — 448 с.

Еріх Марія Ремарк — один з головних німецьких письменників ХХ століття, класик, якого читають з любові, а не за навчальною програмою. У його знаменитих на весь світ романах знаходить голос «втрачене покоління» — молоді люди, що втратили мету і сенс життя між двох світових воєн.

У романі «Тріумфальна арка» автор розповідає про трагічну долю талановитого німецького хірурга, який втік з фашистської Німеччини від переслідувань нацистів.

1939 рік. Париж. Головний герой роману — біженець з Німеччини, талановитий хірург Равік, так само як і сотні інших емігрантів знайшов для себе притулок у чужій і негостинній, але поки ще безпечній Франції. У нього немає документів, немає дозволу на роботу, але після пережитих жахів концтабору і війни його сьогоднішнє життя здається йому цілком стерпним. Він зміг винести всі труднощі і приниження і зараз почуває в собі досить сил, щоб допомогти повернути віру в життя і людей молодій акторці Джоан — дівчині, яку він врятував від самогубства в одну з дощових, холодних паризьких ночей...

Триумфальная
арка

Paris

Хемінгуэй Эрнест. Праздник, который всегда с тобой ; Острова в океане : романы : пер. с англ. / Эрнест Хемінгуэя ; [пер.: М. Брук [и др.] ; худож. О. И. Аблажей]. — Мінск : Мастацкая літ., 1988. — 542 с. : ил. — (Б-ка отечественной и зарубежной классики).

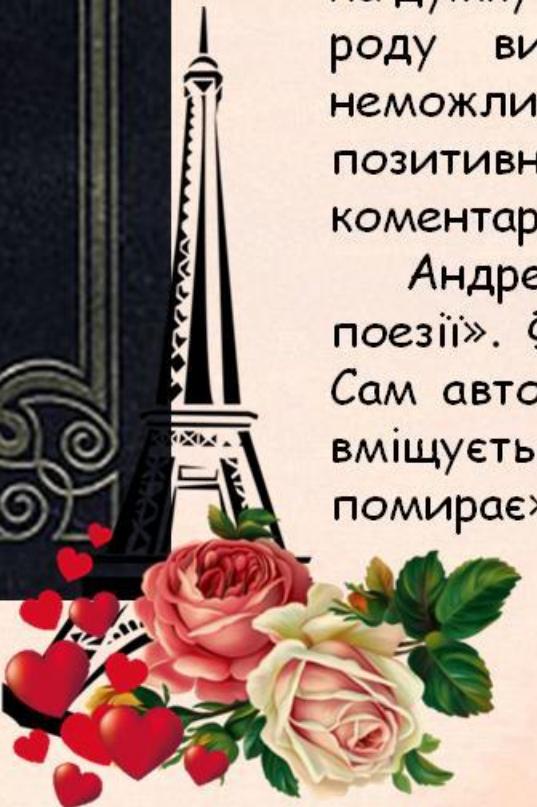
«Свято, яке завжди з тобою» — книга спогадів американського письменника Ернеста Хемінгуея про його життя в Парижі. В книзі описуються перші літературні спроби молодого письменника та його життя з першою дружиною Хедлі в 1920-х роках минулого століття.

Книга світла, наповнена чарівністю молодості та безтурботності, автор змальовує Париж після Першої світової війни яскравими теплими фарбами. Париж у баченні письменника — рай для творчих натур і подвійний рай для тих, хто щиро закоханий. Ернест і його перша дружина, Хедлі, люблять один одного і свого маленького сина, щиро радіють кожному новому дню, новим враженням і новим друзям, а також компанії один одного.

І навіть, коли не вистачає грошей на самі елементарні речі, включаючи їжу і дрова для опалення їх скромного житла, вони знаходять способи відволіктися від непривабливої дійсності і побачити щось прекрасне в навколишньому світі навіть у самі нелегкі дні...

Paris

Віан Борис. Пена дній : роман ; Новеллы ; Уничтожим всех уродов : роман / Борис Віан ; [худож. В. В. Покатов]. — Москва : Інший світ, 1993. — 352 с.

Борис Віан був вельми і вельми неординарної персоною. Спробувавши себе в ролі інженера, музиканта, критика, журналіста, перекладача, автора і виконавця власних пісень, він так і не знайшов свого місця і покликання.

Роман «Пена дній», написаний Віан в 26-річному віці є, на думку багатьох критиків, його найкращим твором, це свого роду виклик суспільству. Докладніше про цю книгу неможливо говорити, її можна лише читати. Численні позитивні відгуки колег в основному є дотепними коментарями до книги, ніж її характеристикою.

Андре Бретон називав цей роман «шедевром грайливості і поезії». Фредерік Бегбедер — «еліксиром вічної молодості». Сам автор вважав, що сюжет його роману вкрай простий і вміщується в одну фразу «чоловік любить жінку, вона хворіє і помирає». Однак ця уявна простота сюжету не завадила іншому французькому письменнику Раймону Кено назвати «Пену дній» «самим проникливим із сучасних романів про кохання» ...

ИРИНА ОДОЕВЦЕВА

На берегах
Сены

Одоевцева И. В. На берегах Сены / Ирина Одоевцева. — Москва : Худож. лит., 1989. — 334 с.

Ірина Одоевцева — поетеса, письменниця, улюблена учениця Миколи Гумільова. Вона автор багатьох романів, за її словами «чисто жіночих», про кохання. Але перш за все — одна з кращих мемуаристок першої хвилі російської еміграції, справжній свідок епохи, під легким пером якої оживають великі поети і прозаїки Срібного століття. Величезний успіх їй принесли книги спогадів «На берегах Невы» і «На берегах Сены».

У книзі «На берегах Сены» І. Одоевцева розповідає про свої зустрічі з представниками російської літературної і художньої інтелігенції, яких віднесло хвилю еміграції в роки громадянської війни до Європи. Імена І. Буніна, І. Северяніна, К. Бальмонта, З. Гіппіус і Д. Мережковського і менш відомі Ю. Терапіано, Я. Горбова, Б. Поплавського зацікавлять читача.

Володіючи дивовижною пам'яттю, Ірина Одоевцева через роки і відстані доносить до нас кожну репліку і інтонацію з розмов і дискусій тих часів. Ці спогади, написані жваво, яскраво і образно, є цікавим матеріалом для людей, що цікавляться історією літератури.

Золя Эмиль. Чрево Парижа : роман / Эмиль Золя ; [авт. послесл. К. Зубарева ; худож.: Н. Шеберстов, Г. М. Соколов]. — Ташкент : ГОСИЗДАТ УзССР, 1956. — 334 с. : ил.

Еміль Золя, видатний французький письменник, увійшов у світову літературу як творець двадцятитомної епопеї «Ругон-Маккари». «Чрево Парижа» — третій роман в цієї епопеї.

Сюжет розгортається навколо долі Флорана, колишнього шкільного вчителя. У 1851 році під час заворушень, що супроводжували державний переворот 2 грудня, його було помилково прийнято за противника нового режиму і відправлено на каторгу. Відбувши кілька років покарання, Флоран з ризиком для життя втікає з каторги та дістаеться до Парижа, де намагається знайти собі засоби для існування. Місцем дії роману є район Центрального продовольчого ринку Парижа, названий Е. Золя «чревом Парижа», разом з прилеглими до нього кварталами.

Роман відрізняє велика увага автора до побутових сцен життя ринку та описи різних продуктів — овочів, фруктів, риби тощо.

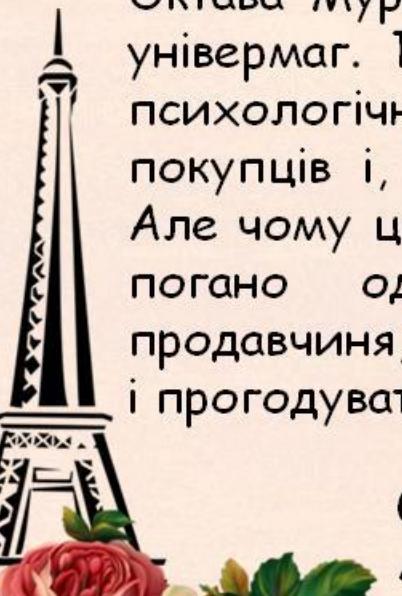
Особливо знаменитим став опис сирної лавки, так звана «сирна симфонія». Золя описує запахи різних сирів у крамниці, якового роду симфонічний твір, використовуючи музичні метафори.

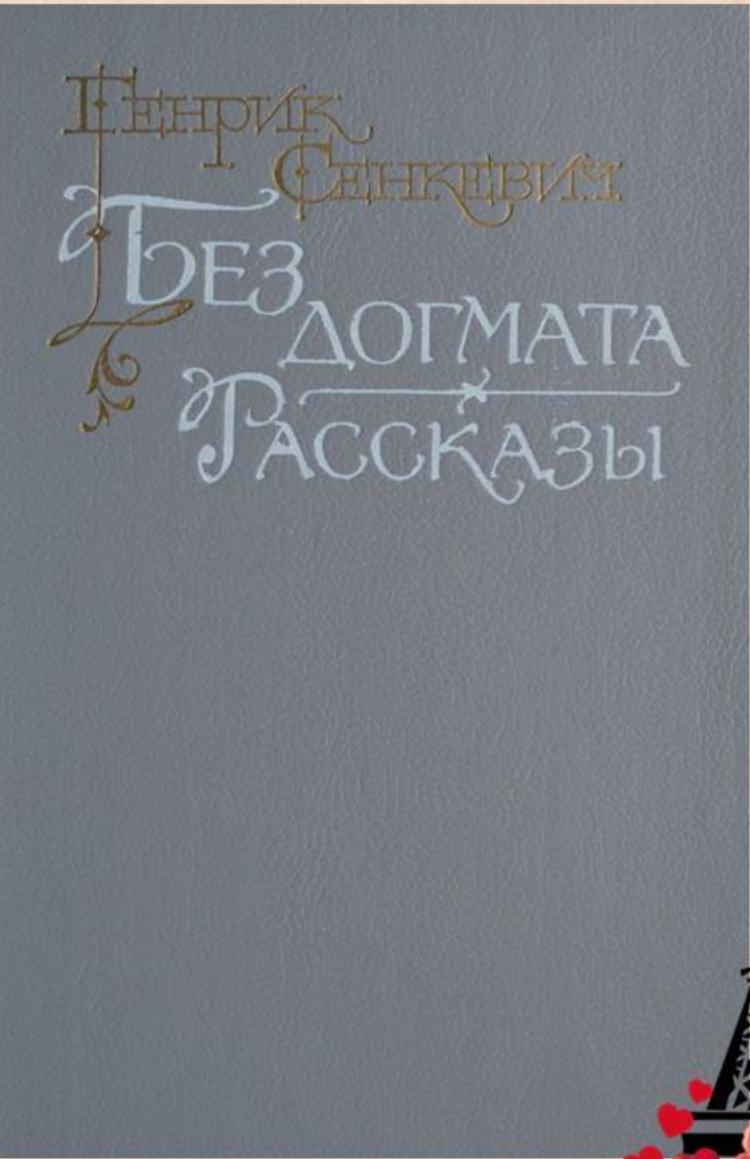

Золя Эмиль. Дамское счастье / Эмиль Золя ; [пер. с фр. Ю. И. Данилин ; авт. предисл. С. Р. Брахман ; худож. Г. Г. Филипповский]. — Москва : Правда, 1983. — 416 с. : ил.

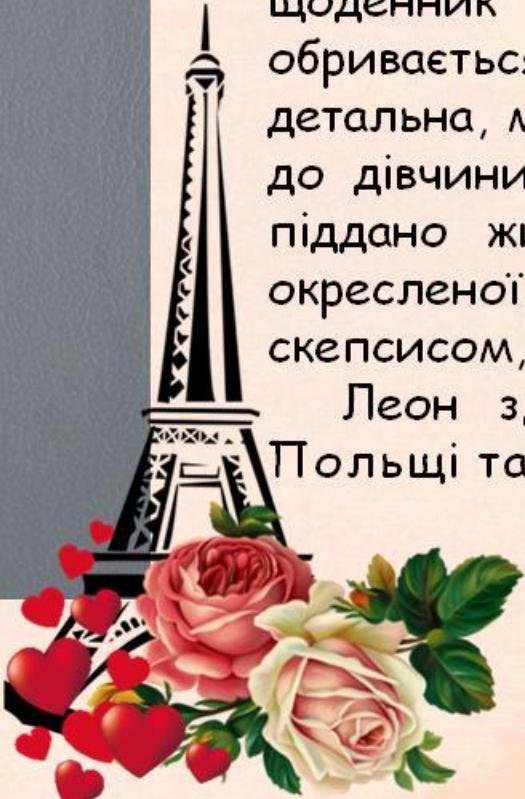
«Дамське щастя» — це, з одного боку, блискуче дослідження механізму ділового успіху, з іншого — класичний роман про Попелюшку. Вивчивши досвід таких магазинів, як «Бон Марше», «Лувр», «Прентам», Золя захоплююче, яскраво і точно описує історію підприємця Октава Муре, який створив в центрі Парижа процвітаючий універмаг. Продумана організація, нові торгові технології і психологічний розрахунок дозволяють йому залучити натовп покупців і, таким чином, отримати перемогу над жінками. Але чому цьому улюбленцю жінок не дає спокою маленька, погано одягнена провінціалка Деніза — непомітна продавчиня, яка відчайдушно намагається вибитися зі зліднів і прогодувати двох своїх братів?

У цьому романі є принц, є Попелюшка і безліч інших прекрасно виписаних персонажів. Але, на жаль, жодної феї! Тому читачеві залишається лише гадати, яким буде результат любовної історії ...

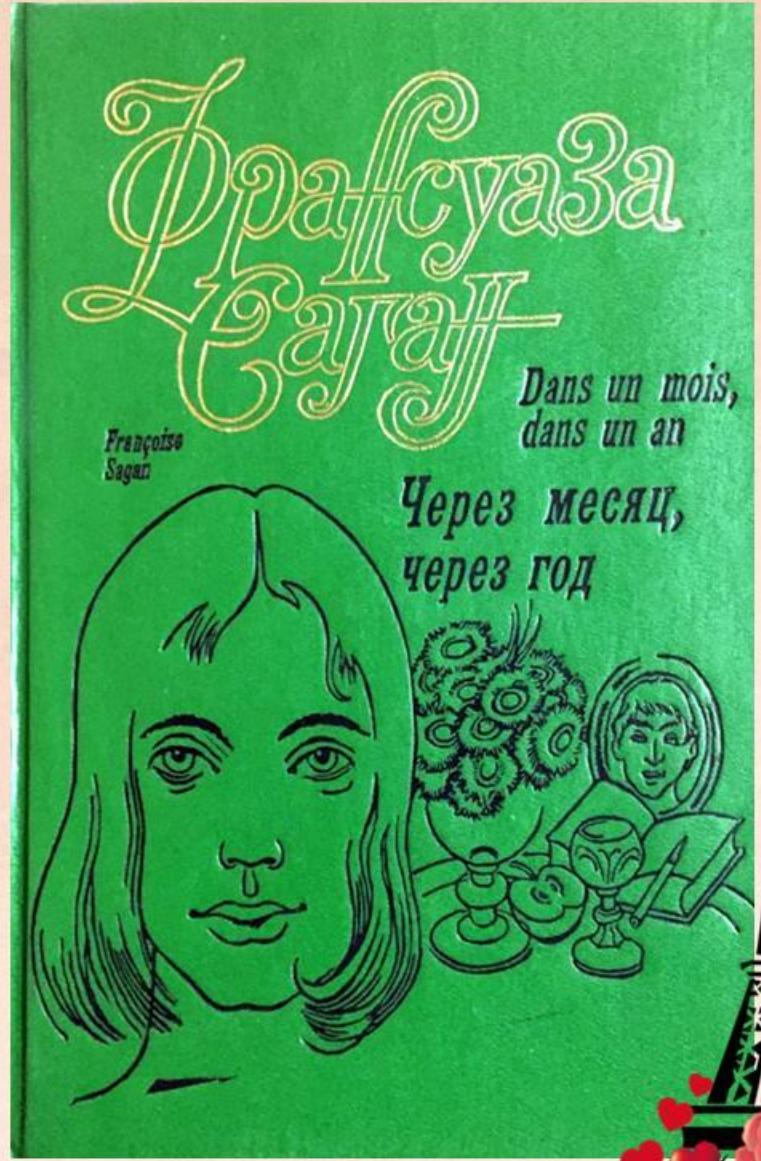
Paris

Сенкевич Генрик. Без доктрина : роман ; Рассказы / Генрик Сенкевич ; [сост. Н. Я. Подольская ; авт. предисл. Б. Ф. Стажеев ; худож. Б. П. Пашков]. — Москва : Правда, 1989. — 640 с. : рис.

Роман видатного класика польської літератури Генріка Сенкевича «Без доктрина» — це сповідь тридцятирічного польського графа Леона Плошовського, людини заможної та освіченої. Письменник стилізує свою оповідь під щоденник, розпочатий в чітко окреслений час — 9 січня 1883 року — щоденник охоплює неповні два роки життя, яке трагічно обривається самогубством героя. День за днем подається детальна, мало не клінічна історія кохання Леона Плошовського до дівчини, а згодом заміжньої жінки Анелі. Критичній оцінці піддано життя героя без певних занять і ідеалів, без чітко окресленої мети, аналізуються думки й почування, позначені скепсисом, роз'їдаючою душу рефлексією та нерішучістю.

Леон здобув чудову освіту закінчивши університет у Польщі та сільськогосподарську школу в Парижі. Та його знання не знаходить свого практичного застосування. Накопичене предками багатство усуває необхідність працювати заради шматка хліба.

Саган Франсуаза. Через місяць, через рік : пер. с фр. / Франсуаза Саган ; [авт. предисл., сост. Ю. Уваров]. — Москва : Республіка, 1992. — 320 с. : рис.

Франсуазу Саган називали Мадемуазель Шанель від літератури. Починаючи з самого першого роману «Привіт, смутку!», який наробив чимало галасу, її літературна кар'єра складалася блискуче, вона з дивовижною легкістю створювала книгу за книгою, їх переводили на різні мови і вони розліталися по світу мільйонами примірників.

«Через місяць, через рік» — дивний роман у якому всі герої Саган кохають невпопад і всі вони самотні. Ніколь кохає свого чоловіка Бернара, який любить Жозе, яка закохана в Жака. Фанні любить свого чоловіка Аллена, він же втратив голову від Беатріс. А Беатріс закохана лише в себе та свій успіх на театральних підмостках. У цій сумній історії всі самотні. Жар щасливих миттєвостей швидко змінюється душевним озномобом.

Залишається лише гадати, що буде з цими людьми через місяць, через рік...

Чейз Джеймс Х. Весна в Париже / Джеймс Х. Чейз ; [пер. с англ. Б. Белкин]. — Москва : Вся Москва, 1989. — 173 с. — (Зарубежный детектив).

За півсторіччя письменницької діяльності Рене Брабазон Реймонд (1906–1985) опублікував близько 90 кримінальних романів і змінив кілька творчих псевдонімів. Найбільш прославлений з них — Джеймс Хедлі Чейз.

Головний герой роману «Весна в Париже» — колишній агент британської секретної служби, колишній шпигун, колишній команда — типовий «солдат удачі», що працює на тих, хто більше платить. Тому, коли колишній армійський товариш по службі полковник Річі пропонує йому небезпечну, але добре оплачувану справу, він сміливо кидається у вир подій і проникає в банду.

Чи вдасться йому знайти і перехитрити ватажка цього угруповання і не нашкодити полковнику? Тепер не тільки успіх починання, а й життя залежить від його хитрощів і вміння швидко орієнтуватися в ситуації, що склалася ... В іншому випадку йому вже ніколи не бачити паризької весни ...

Гюго Виктор. Собор Парижской Богоматери : роман / Виктор Гюго ; [пер. с фр. Н. Коган ; худож. А. Андрощук]. — Київ : Посредник, 1993. — 446 с.

«Собор Паризької Богоматері» — роман, що пережив століття, став каноном, а імена його героїв давно вже стали іменами загальними. Це історія кохання і трагедії. Кохання тих, кому кохати було не дано і не дозволено — релігійним саном, фізичною неміччю або чужою зловоєю. Циганка Есмеральда і глухий горбань-дзвонар Квазімодо, священик Клод Фролло і капітан королівських стрільців Феб де Шатопер, прекрасна Фльорделіс і поет П'єр Гренгуар... І над усіма ними, над переплетеннями пристрастей і над середньовічним Парижем тяжіє непорушна твердиня готичного собору Нотр-Дам-де-Парі — Собору Паризької Богоматері...

Поряд з людьми Собор Нотр-Дам де Парі і сам Париж є повноцінними персонажами книги, їх опис з висоти пташиного польоту вважається вершиною літературної майстерності автора.

Роман був написаний Гюго з метою захисту собору, який в той час збиралися знести, або модернізувати. Слідом за виходом роману у Франції, а потім в усій Європі розгорнувся рух за збереження і реставрацію готичних пам'ятників.

Стендаль
**КРАСНОЕ
И ЧЕРНОЕ**

Стендаль. Красное и черное : хроника XIX века: роман / Стендаль ; [авт. примеч. Б. Реизов ; худож. И. С. Горбенко ; пер. с фр.: С. П. Бобров, М. П. Богословская]. — Киев : Рад. школа, 1990. — 400 с. : ил.

Стендаль — справжнє прізвище Анрі Бейль — один з тих письменників, хто склав славу французької літератури XIX століття. Його перу належать «Пармська обитель», «Люсьєн Левель», «Ваніна Ваніні», але вершиною творчості письменника став роман «Червоне і чорне». Рядовий випадок з кримінальної хроніки, що лежить в основі роману, став під рукою тонкого психолога і близкучого стиліста Стендаля людською драмою найвищого напруження і одночасно соціальним дослідженням суспільства. Жюльєн Сорель — честолюбна і здібна молода людина — пережив і романтичну закоханість, і бурхливу пристрасть, якій не зміг протистояти і за яку розплатився життям. Самолюбство. Гордість. Честолюбство. Слабкість. Зрада. Любов, Кохання. Презирство. Ненависть. Заразумілість. Холодна розважливість. Каяття. Марнославство. Нудьга. Політика. Лицемірство. Пixa. Холоднокровність. Влада. Церква. Брудні ігри. Брехня. Маніпуляції. Кар'єризм. Обман. Малодушність. Загалом, життя з не найкращого його боку. Все це було описано Стендалем.

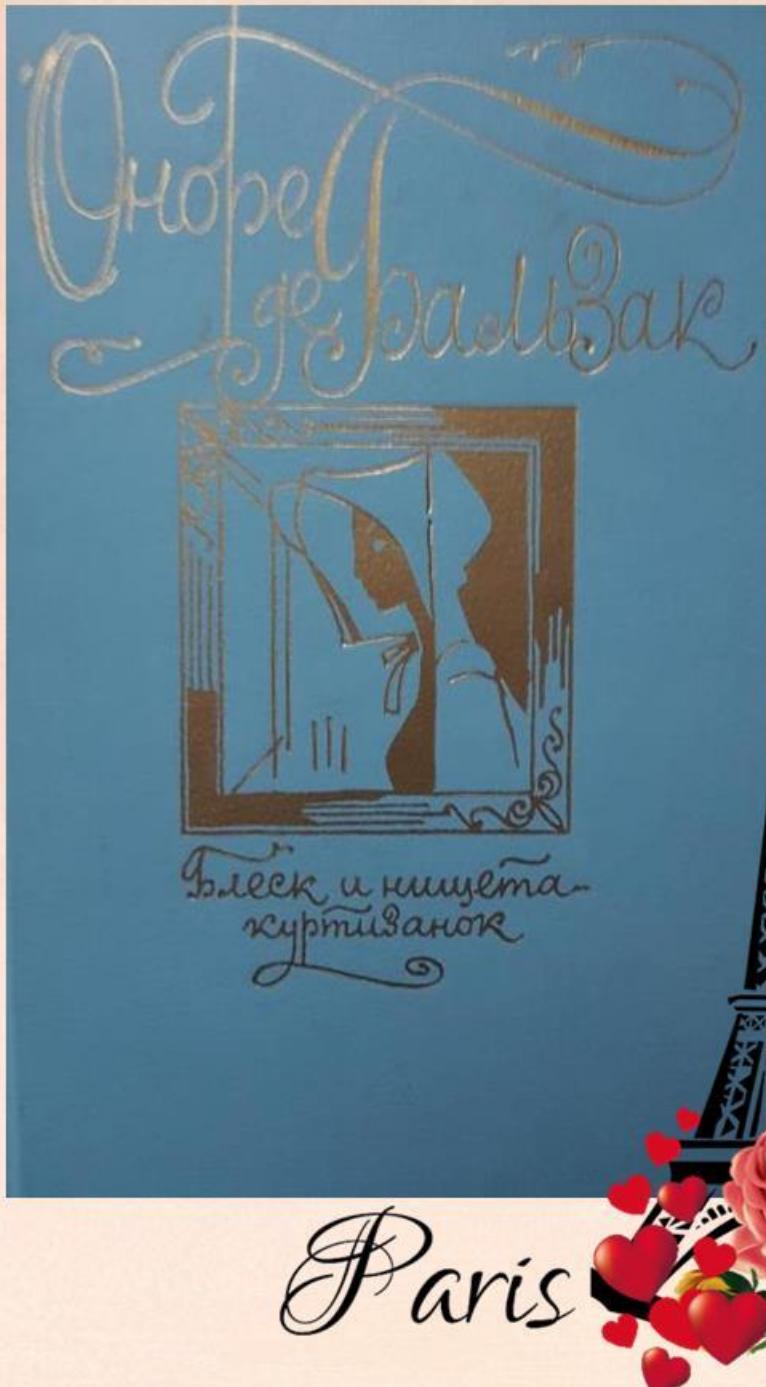
Paris

Дюма Александр. Три мушкетери : роман / Александр Дюма ; [пер. с фр., авт. приміт. Р. Терещенко]. — Київ : Веселка, 1982. — 616 с. : іл.

Минають століття, але не старіють мушкетери — герої безсмертного роману знаменитого французького письменника Александра Дюма. Невичерпна фантазія і відчайдушна хоробрість, благородство і готовність пожертвувати собою заради одного — ці якості Атоса, Портоса, Араміса і д'Артаньяна незмінно привертають читачів роману та глядачів численних екранизацій роману.

Історія, яку розповів Дюма, присвячена пригодам д'Артаньяна і його друзів. Молодий, небагатий гасконський дворянин д'Артаньян покинув рідну домівку і попрямував до Парижу, сподіваючись на місце в полку мушкетерів. По дорозі він вплутався в бійку з графом Рошфором, в той же день д'Артаньян образив одразу трьох досвідчених мушкетерів — Атоса, Портоса і Араміса — і отримав від всіх трьох виклики на дуель. Але дуель було перервано появою гвардійців кардинала, які хотіли заарештувати четвірку за порушення указу про заборону на дуелі. Д'Артаньян і три мушкетери перемогли переважаючого супротивника і стали друзями ...

Бальзак Оноре де. Блеск и нищета куртизанок : роман / Оноре де Бальзак ; [пер. с фр. Н. Г. Яковлева ; авт. примеч., авт. предисл. И. А. Лилеева ; худож.: А. В. Озеревская, А. Т. Яковлев]. — Москва : Правда, 1983. — 576 с. : рис.

«Блеск і злидні куртизанок» — один з найвідоміших романів циклу «Людська комедія», присвячених таємній стороні життя вищого паризького світу, де продається і купується все — кар'єра та положення, любов і дружба. Тут, у всьому своєму сліпучому блиску та у всій своїй душевній убогості, панують богині продажної любові, дами півсвіту, паризькі куртизанки. Безліч доль сплетені інтригами, бажанням слави, коханням і зрадою в тугий вузол, розрубати який виявляється здатна лише трагічна смерть. Сюжет твору розвивається навколо кар'єриста і пристосуванця Люсієна Шардона де Рюбампре, що вперше з'явився в образі жебрака-невдахи в романі «Втрачені ілюзії». Нині ж він обертається у вищих колах паризького суспільства. Секрет такого перевтілення криється в покровительстві всіма шанованого абата Карлоса Еррери, який насправді в минулому був каторжником — Жаком Колленом. За заступництво «абата» головному герою роману доводиться дорого платити приймаючи участь в його інтригах і махінаціях.

Моэм Сомерсет. Бремя человеческих страстей : роман / Сомерсет
Моэм ; [пер. с англ.: Е. Голышева, Б. Изаков ; авт. предисл.
Н. Михальская ; худож.: А. Озеревская, А. Яковлев]. — Москва : Правда,
1991. — 688 с. : ил.

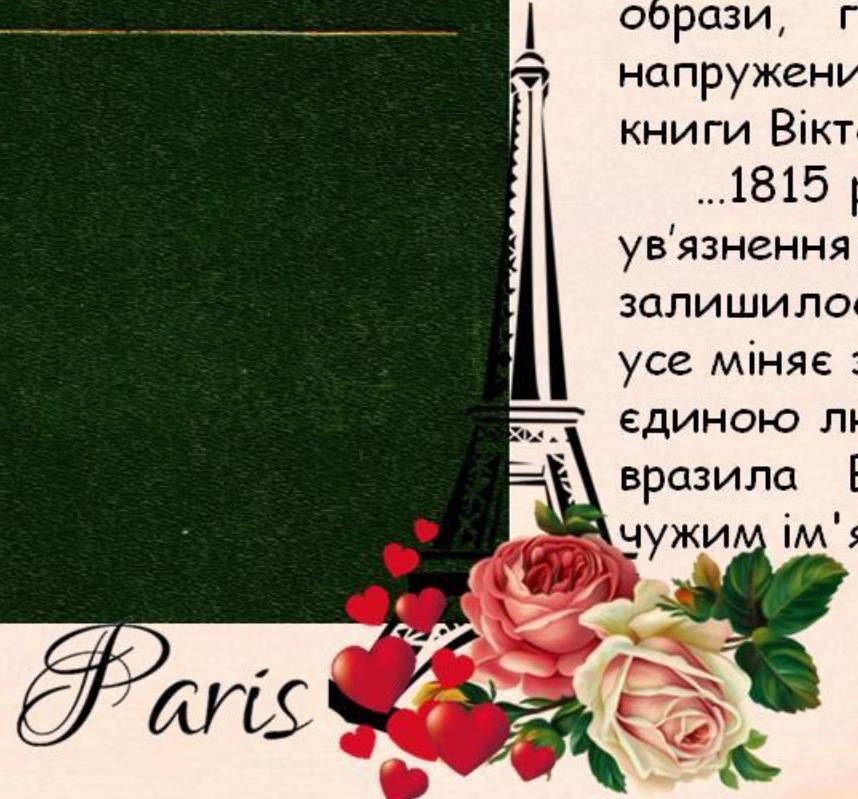
Вільям Сомерсет Моем — британський письменник, один з найкращих прозаїків 1930-х років, визнаний класик англійської літератури XX століття. Його роман «Тягар пристрастей людських» визнано культовим твором ХХ століття.

Це історія Філіпа Кері, невтомного шукача сенсу життя. Усе почалося ще зі шкільних років, а потім — навчання в Німеччині, Лондоні, Парижі, мрія стати художником, химерне сплетіння слів богемного поета Кроншоу... Довгі розмови про вічне стають ковтком живої води, даючи йому сили не припиняти пошуків себе та істини. Та що, як відповіді на запитання вже давно були відомі самому Філіпові? Доля чоловіка перевертється догори дригом, він відкриває світ людських пристрастей. Проте цей вир згубних бажань і душевних мук стає неабияким тягarem...

Особливий інтерес представляє книга ще й тому, що це — автобіографічний роман. Це не автобіографія, як стверджував сам Моем: тут реальність і вигадка переплелися між собою, тому читати стало ще цікавіше.

Гюго Віктор. Отверженные : [роман : пер. с фр.] : в 2 т. / Віктор Гюго ; [худож. В. Б. Лопарев]. — Київ : Рад. школа, 1986. — 2 т. — (Мир в образах).

B. Гюго
ОТВЕРЖЕННЫЕ

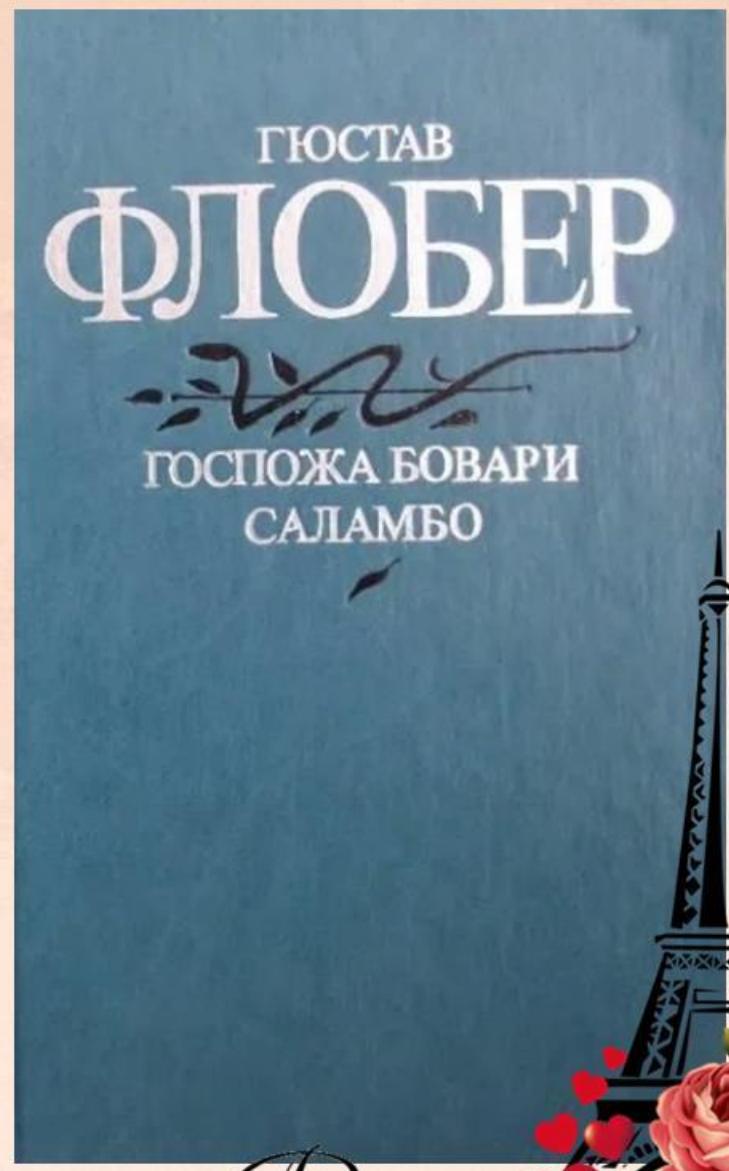
Роман «Знедолені» — один з найкращих романів класика світової літератури. Жан Вальжан, Козетта, Гаврош — імена героїв роману відомі широкому загалу читачів, число яких за півтора сторіччя з моменту виходу книги в світ не стає менше, роман не втрачає популярності. Калейдоскоп героїв з усіх верств французького суспільства першої половини XIX століття, яскраві образи, гротеск і романтика, сентиментальність і реалізм, напружений, захоплюючий сюжет, — головні причини успіху книги Віктора Гюго.

...1815 рік. Колишній каторжник Жан Вальжан після 19-річного ув'язнення виходить на волю. Він злий на цілий світ, у нього не залишилося нічого святого, він не вірить нікому і нічому. Однак усе міняє зустріч з католицьким єпископом Мірієлем — першою і єдиною людиною, яка пожаліла його, каторжника. Ця зустріч так вразила Вальжана, що він докорінно змінив своє життя: під чужим ім'ям заснував фабрику, завдяки якій виріс добробут цілого містечка, мером якого він потім став. Однак скоївши злочин у минулому житті, він стає бажаною здобиччю французької поліції і змушений переховуватися...

Флобер Гюстав. Госпожа Бовари ; Саламбо : романы / Гюстав Флобер ; пер. с фр.: Н. Любимов, Н. Минский ; худож. Т. Е. Добровинская. — Москва : Мир, 1984. — 536 с. : рис.

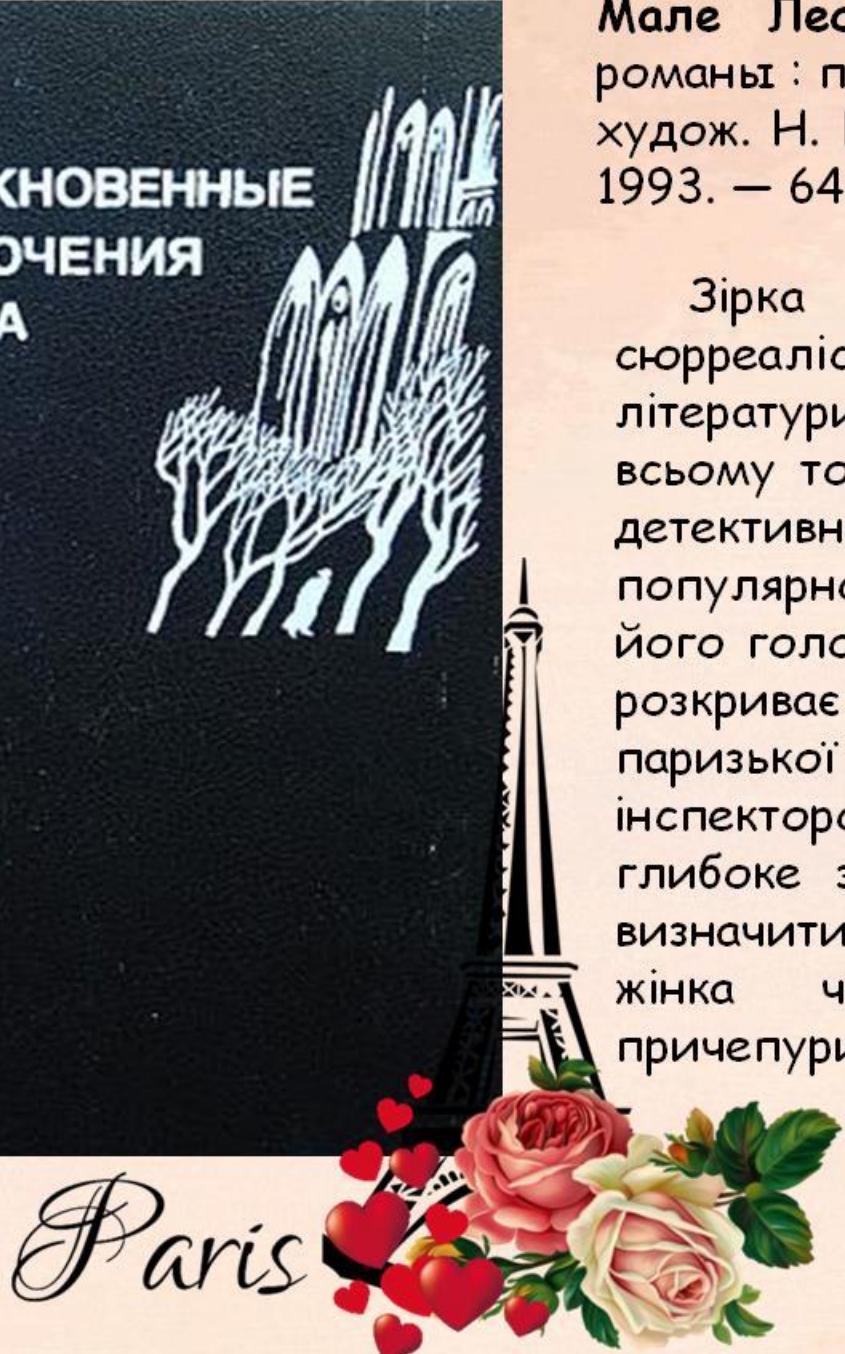
«Пані Боварі» — визначний роман французького письменника Гюстава Флобера. Головну героїню — Емму Боварі, молоду і дуже привабливу дружину лікаря, обтяжує сімейне життя. Навіть народження доночок не пробудило в ній теплих почуттів до чоловіка. Емма мріє про кохання, яке описують у романах, про безрозсудну пристрасть. Вона прагне до чуттєвих насолод, і зустріч з юним помічником нотаріуса Леоном Дюпюї ще більше розпалює в ній прагнення до позашлюбних зв'язків. Але що може дати їй недосвідчений молодик? Коханцем Емми стає зрілий красень Рудольф Буланже, відомий серцеїд. З ним вона пізнає світ заборонених задоволень, ціна яких виявиться занадто високою ...

Париж в цьому романі - це місто, про яке марить головна героїня, жити в ньому це одна з її нездійснених мрій. Вона слідкує за всім, що відбувається в Парижі. Вивчає «звіти про прем'єри, верхогони, вечірки, цікавилася дебютом тої чи іншої актриси, відкриттям нової крамниці. Знала останні моди сезону, адреси фрешенебельних кравців, дні прогулянок у Булонському лісі, розклад спектаклів у опері» та ін.

ЛЕО МАЛЕ

НЕОБЫКНОВЕННЫЕ
ПРИКЛЮЧЕНИЯ
НЕСТОРА
БЮРМА

Мале Лео. Необыкновенные приключения Нестора Бюрма : романы : пер. с фр. / Лео Мале ; сост., авт. предисл. Ю. П. Уваров ; худож. Н. В. Маркова ; ред. Т. М. Любимова. — Москва : Прогресс, 1993. — 640 с.

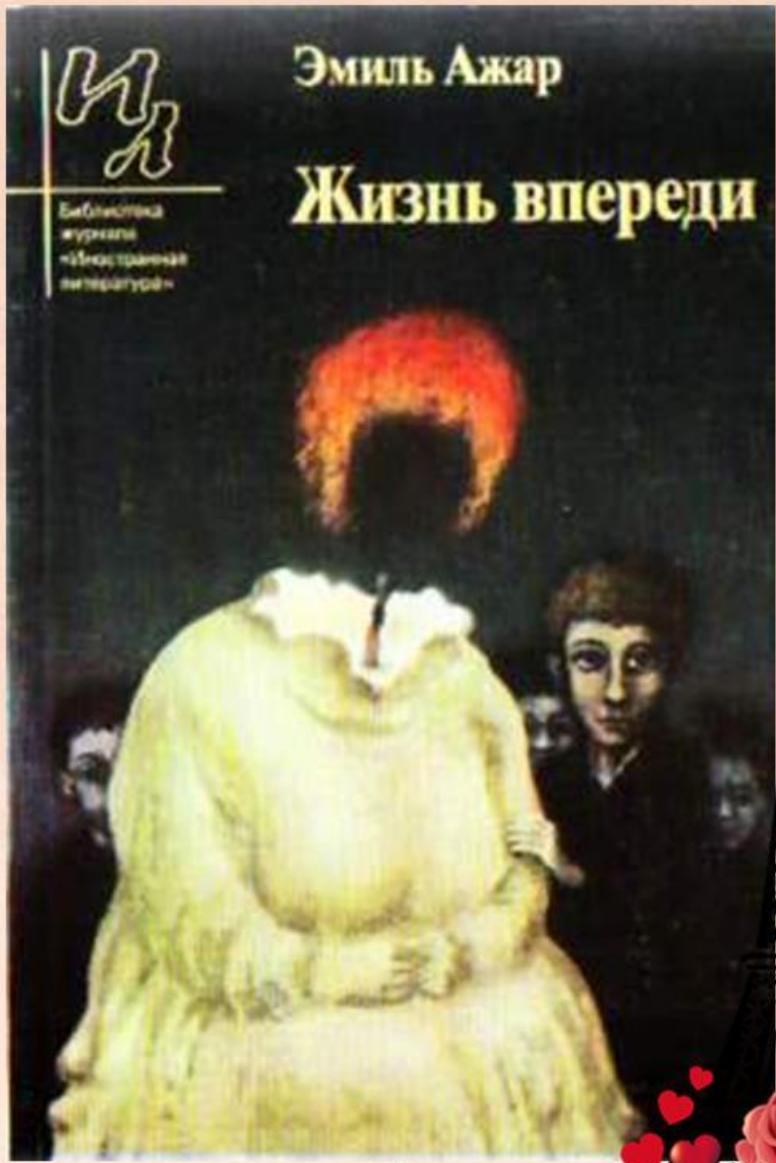
Зірка французького авангарду, знаменитий письменник-сюрреаліст Лео Мале напружено шукав нові шляхи розвитку літератури, охоче влаштовував літературні скандали, але при всьому тому був фанатично відданий жанру детектива. Його цикл детективних романів «Нові таємниці Парижа» набув всесвітньої популярності — не в останню чергу завдяки привабливому образу його головного героя, приватного детектива Нестора Бюрма, який розкриває злочини, які не по зубах посередньому комісару паризької поліції Фару і його нахабному і тупуватому підлеглому інспекторові Фабру. В ході розслідувань Бюрма постійно демонструє глибоке знання людської натури. Він з першого погляду може визначити хто перед ним: чесна людина чи пройдисвіт, порядна жінка чи дорога повія, процвітаючий бізнесмен чи причепурившійся шулер. Діючи поодинці він розуміє, що не може дозволити собі права на помилку; інакше легко стати жертвою зради, обману, чиєю спритної авантюри і підставитися під непотрібний удар...

Кортасар Хулио. Игра в классики : роман / Хулио Кортасар ; [авт. предисл. И. Тетерян ; худож. И. Сальникова ; пер. с исп. Л. Синянская]. — Москва : Худож. лит., 1986. — 573 с. : рис.

Напевно, кожен пам'ятає дитячу гру в класики — стрибки по квадратах з цифрами, накресленим на асфальті крейдою. Хуліо Кортасар запропонував читачам згадати дитинство і пограти в класики з його книгою — глави роману переплутані місцями, а в кінці кожного епізоду є цифра, яка вказує, куди стрибати далі: на главу № 18 або, наприклад, № 43.

Дія самого роману відбувається в 1950-і роки. Головний герой — сорокарічний аргентинець, у якого немає певних занять. Він приїхав до Парижа в пошуках новизни і живе на гроші, які йому зрідка надсилають багаті родичі з Буенос-Айреса. Його улюблене заняття — безцільно блукати по Парижу. Він постійно занурений в себе, постійно аналізує свої думки, переживання і вчинки. Він не приймає суспільство, в якому змушений жити, не дотримується правил, заперечує умовності ...

Paris

Ажар Эмилия. Жизнь впереди : роман / Эмиль Ажар ; [пер. с фр. В. Орлов ; авт. предисл. В. Ерофеев]. — Москва : Известия, 1988. — 192 с. : ил. — (Б-ка журнала «Иностранная литература»).

За роман «Життя попереду» нікому не відомий письменник Еміль Ажар був удостоєний найвищої літературної нагороди Франції, що присуджується лише раз в житті, — Гонкурівської премії. Набагато пізніше з'ясувалося, що ніякого Ажара не існує: цей псевдонім став черговою літературною маскою відомого французького письменника Ромена Гарі, який вже отримував Гонкурівську премію за роман «Коріння неба». Ромен Гарі став єдиним письменником у світі, який двічі, але під різними іменами, ставав Гонкурівським лауреатом.

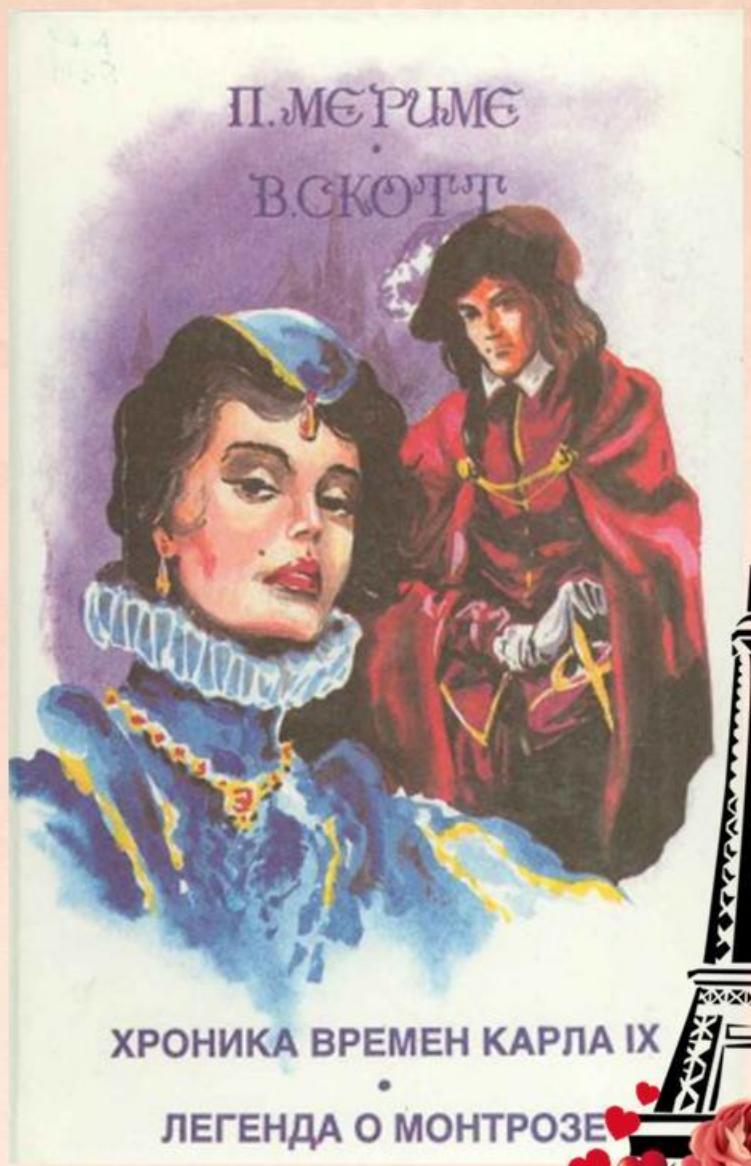
Розповідь ведеться від імені десятирічного хлопчика-араба Мохаммеда, якого всі називають Момо. Він живе в паризькому районі Бельвіль, населеному арабами, чорношкірими африканцями і євреями, в притулку, який тримає мадам Роза. Матері більшості дітей, яких виховує Роза, — повії, які платять копійки за утримання своїх дітей. Момо змушений самотужки боротися з життям і за життя, коли ж мадам Роза з часом стає абсолютно безпорадною, саме він допомагає їй виживати і залишається з нею до останньої години...

Мериме Проспер. Хроника времен Карла IX / П. Мериме. Легенда о Монтрозе / В. Скотт ; сост. З. Михайлов. — Вильнюс : Полина, 1993. — (Всемирная Классика Приключений).

Проспер Меріме — відомий французький письменник, член французької академії. На літературній ниві дебютував дуже рано, коли йому було всього 20 років, історичною драмою «Кромвель». Через дев'ять років представив на суд громадськості свій перший великий прозовий твір — історичний роман «Хроніка царювання Карла IX».

Дія роману розгортається на тлі політичних і релігійних воєн, що охопили Францію в другій половині XVI століття. Йде жорстка боротьба за владу між трьома основними партіями; протистояння католиків і гугенотів розпалює ситуацію до межі. У боротьбу втягнута велика частина нації, всі верстви французького суспільства. На релігійному ґрунті відбуваються запеклі сутички на вулицях, в тавернах, при дворі ...

Зображені звичаї епохи, Проспер Меріме створює психологічно переконливі образи священнослужителів, політичних діячів, придворних і простих людей. Роман написаний жваво, яскраво, по-справжньому захоплююче і при цьому історично достовірно.

ВІКТОР ГЮГО
ДЕВЯНОСТО ТРЕТИЙ ГОД

Гюго Віктор. Девяносто третий год : роман : пер. с фр. / Віктор Гюго ; [пер. с фр., ред. М. Шишмарєва ; авт. предисл. А. В. Заславська ; авт. примеч. Н. А. Славятинський ; худож. І. Кусков]. — Москва : Дет. лит., 1987. — 256 с. : ил. — (Школьная б-ка).

«Дев'яносто третій рік» — останній роман Віктора Гюго про останні дні Великої французької революції, про найбільш жахливий її період — Терор.

Колишній священик Сімурден стає полум'яним трибуном і тираном революції. Юний аристократ Говен відрікається від свого класу і рідні заради торжества ідей гуманізму і справедливості, які він пов'язує з революцією. Його дядько — маркіз де Лантенак — навпаки, готовий відстоювати аристократичну честь, знехтувавши жалість і співчуття. Він встає на чолі бунтівної Вандеї, його селяни готові йти за своїм паном проти якобінців. Споконвічне протистояння провінції і столиці. Заради кого ж відбувається революція? Вожді Дантон, Марат і Робесп'єр гризуться за владу та вплив. Йде громадянська війна. Все відбувається за грани моралі і здорового глузду. У категоріях добра і зла, прекрасного і потворного оцінюються не тільки характери і вчинки людей, а й історичні події, політичні інститути.

Дрюон Морис. Проклятые короли : романы : в 2 т. / Морис Дрюон ; [пер. с фр. Н. Жаркова]. — Харьков : Интербук-Украина, 1992. — 2 т. — (Историко-приключенческий роман).

Лауреат Гонкурівської премії, один з найвідоміших письменників Франції, член Французької академії — Моріс Дрюон народився в Парижі. Почав публікуватися в 18 років, виступав з оглядами в літературних журналах. У 1948 році був опублікований перший том трилогії «Сильні світу цього» — «Знамениті сімейства». Роман приніс автору найпрестижнішу літературну нагороду Франції — Гонкурівську премію. Другий і третій роман трилогії вийшли в 1950 і 1951 роках.

Всесвітню славу письменникові принесли історичні романи, що склали семитомному серію «Прокляті королі», присвячені історії Франції першої половини XIV століття, починаючи з 1314 року, коли було завершено процес над тамплієрами, та закінчуячи подіями після битви при Пуатьє. Серія включає романи: «Залізний король», «Ув'язнення Шато-Гайар», «Яд і Корона», «Негоже ліліям прясти», «Французька вовчиця», «Лілія і лев», «Коли король губить Францію». Дія романів відбувається за часів правління останніх п'яти прямих нащадків королів з династії Капетингів і перших двох королів з династії Валуа, від Філіпа IV до Іоанна II.

АРГУМЕНТЫ
И ФАКТЫ

Анна Гавальда

Я ЕЕ ЛЮБИЛ.
Я ЕГО ЛЮБИЛА

Коллекция
Мировых
Бестселлеров

Гавальда Анна. Я ее любил. Я его любила = Je l'aimais : роман / Анна Гавальда ; пер. Е. Клокова. — Москва : Астрель ; Киев : ЦНМЛ, 2011. — 188 с. — (Коллекция мировых бестселлеров).

Анна Гавальда вже давно увійшла до кола найкращих європейських авторів. І це зовсім не дивно, адже її романи неодноразово ставали бестселерами та розійшлися багатомільйонним накладом у 30 країнах світу. Дебютувавши у 1999 році невеличкою збіркою оповідань, Анна Гавальда полонила серця читачів і одразу стала сенсацією у французькій літературі.

Роман «Я її кохав. Я його кохала» — це дві історії кохання... Андріан покинув свою дружину Хлою з двома маленькими дітьми, тому що закохався в іншу. Його батько, П'єр, 20 років тому також мав коханку, однак не залишив своєї сім'ї. Хто з них вчинив правильно? Чи є виправдання зраді? Як з цим змириться та жити далі? У цього роману нема хепі-енду. Він завершується слезами

Хлої і різкими словами, сказаними нею на адресу П'єра: «Йдіть уже. Залиште мене. Я сита по горло вашою добротою. Я більше не можу. Ви вже перегодували мене цим, мсьє...»...

Paris

Мопассан Ги де. Милый друг : роман / Ги де Мопассан ; [авт. предисл. А. Пузиков ; авт. примеч. Ю. Данилина ; пер. с фр. Н. Любимов ; худож. А. Лепятский]. — Москва : Худож. лит., 1980. — 268 с. : рис.

Гі де Мопассан, за його власним висловом, увірвався в літературу як метеор і зник з неї з ударом грому. Він писав про те, що знов і бачив — і завдяки письменницькій пильності та вищуканості стилю створив дивовижну картину життя людської душі. Його майстерністю і психологізмом захоплювалися сучасники і літературні нащадки.

Потерпаючий від літньої спеки Париж, його жваві бульвари, вуличні кафе. І молодий чоловік, у якого майже не залишилося грошей. Саме так починається один із найвідоміших творів Гі де Мопассана — «Любий друг». Головний герой роману — Жорж Дюруа, син нормандського селянина, колишній військовий і майбутній ... донжуан? Ні, все-таки перед нами не простий донжуан; жінки потрібні йому не самі по собі, а заради відчуття перемоги, прибутку та кар'єри. Він дуже жадібний і заздрісний, цей любий друг, варто йому чогось досягти, як він бажає вже чогось більшого. І досягає всього використовуючи жінок: одна допоможе йому освоїтися з журналістикою, інша введе до вищого світу, третя дасть багатство ...

ГЮСТАВ ФЛОБЕР

ВОСПИТАНИЕ
ЧУВСТВ

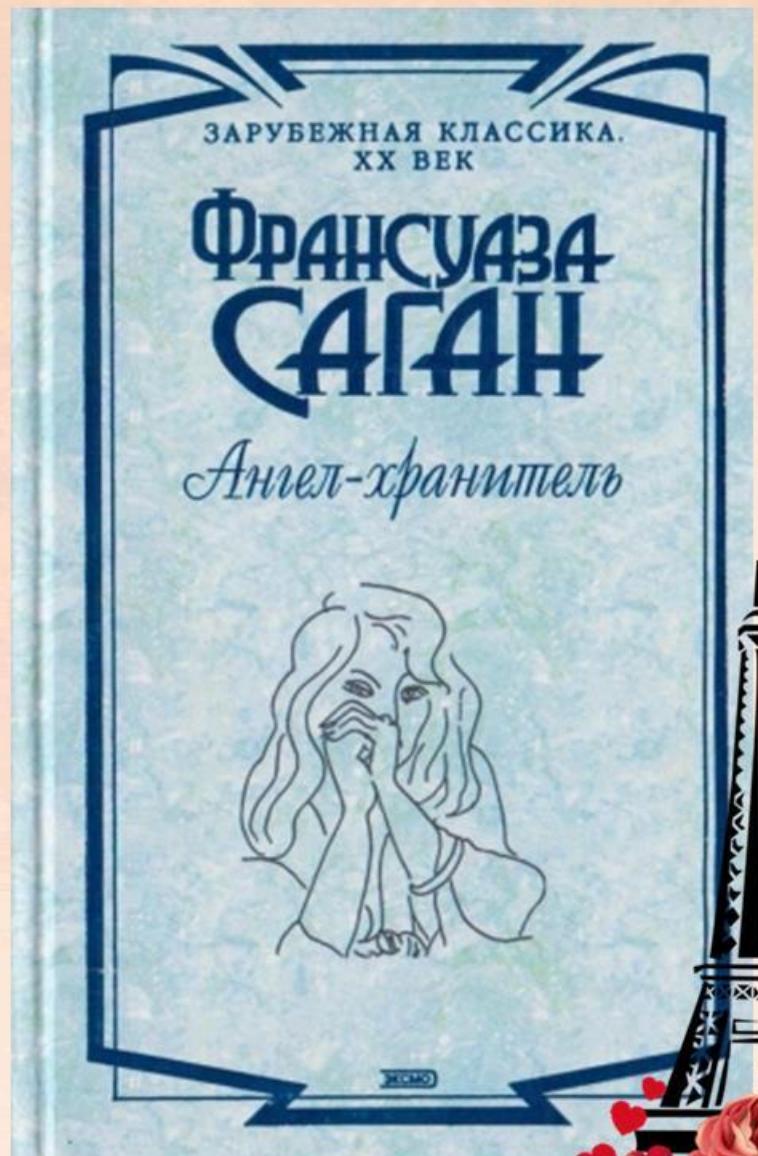
Paris

Флобер Гюстав. Воспитание чувств : роман / Гюстав Флобер ; [пер. с фр. А. Федоров ; авт. предисл. А. Пузиков ; худож. М. Майофрис]. — Москва : Правда, 1983. — 464 с. : портр., рис.

Гюстав Флобер — класик світової літератури, один із великої трійки: Бальзак - Стендаль - Флобер. Ці троє доклали найбільше зусиль до створення і становлення реалістичного мистецтва Франції ХІХ сторіччя.

Його роман «Виховання почуттів» — найскладніший за стилем, ідеями, проблематикою із усього ним написаного. Це багатоплановий твір, у якому в новому, несподіваному ракурсі поєднані історія Франції, історія покоління, історія героя. У свідоме життя герой роману юний Фредерік Моро вступає з перебільшеним уявленням про себе й свої можливості, з певністю, що йому судилася незвичайна доля. Він вирішує стати письменником і пише роман, але не завершує його, компонує вальси, вивчає китайську мову, пробує свої сили в живописі, але ні в чому не знаходить свого покликання, всі його молоді амбіції зазнають поразки. Врешті-решт, він ні в чому не проявив себе, його прекрасне кохання залишилося мрією, а високі пориви виявилися нікчемними справами. Цим і завершилося виховання почуттів...

Саган Франсуаза. Ангел-хранитель : романы, эссе / Франсуаза Саган ; [пер. с фр.: Ю. Яхнина [и др.]. — Москва : ЭКСМО, 2005. — 688 с. — (Зарубежная классика).

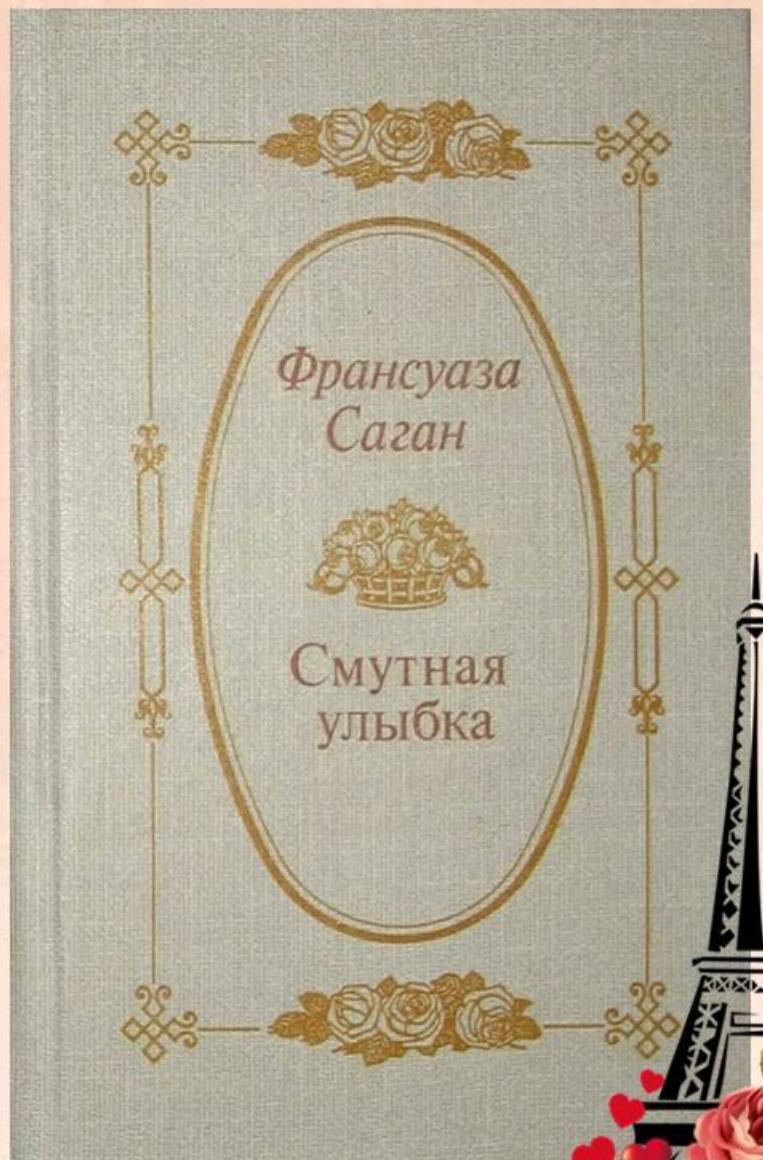
Голлівуд, Лос-Анджелес. 45-річна успішна сценаристка Дороті (в далекому минулому — актриса) повертається додому в машині свого друга Пола. Під колеса їм потрапляє молодий наркоман, машина гальмує, хлопець поранений і потрапляє в лікарню, а коли його підлікували, Дороті перевозить його в свій будинок. 26-річний Льюїс невимовно гарний, Дороті влаштовує йому контракт на зйомки у фільмі. Всі навколо впевнені, що герой пов'язують романтичні стосунки, але це не так. Зате навколо Дороті поступово виростає гора трупів: старий недоброзичливий, великий продюсер, убитий невідомим випадковим коханцем; колишній чоловік наклав на себе руки; жінка, яка його забрала, гине в автокатастрофі. У поліції ніяких підозр, але Дороті розуміє, що всіх цих людей убив Льюїс, тільки за те, що вони, як йому здалося, чимось її засмутили. Вона в жаху, він спокійний, єдине, що його хвилює — щоб вона дозволила йому бути поруч. Вона дозволяє, але бере з нього слово: нікого не вбивати без її згоди...

Саган Франсуаза. Смутная улыбка : романы / Франсуаза Саган ; [пер. с фр.: Ю. Яхнина [и др.]. — Новосибирск : Новосибирское кн. изд-во, 1991. — 366 с. — (Дорогим женщинам).

Франсуаза Саган вивела жанр жіночого роману на новий рівень, адже для неї не існує стандартних схем у відтворенні чуттєвого світу взаємин чоловіків та жінок, натомість її цікавлять любовні трикутники та чотирикутники, парадоксальність і багатогранність кохання. Одним із таких романів є роман «Невиразна усмішка» — твір із витриманою інтригою, сповнений психологізму та пристрасті.

Домініка — студентка Сорbonни. Дівчина приїхала з провінції і живе в Парижі без рідних. Однак у Домініки є друзі Берtran і Катрін. Саме Берtran знайомить дівчину зі своїм родичем, успішним адвокатом Люком. Люк одружений і зовні його шлюб виглядає досить міцним. Проте, між студенткою і адвокатом спалахує пристрасть. Однак адвокат не поспішає розлучатися зі своєю дружиною, яка, без сумніву, знає про захоплення чоловіка. Коханці розуміють, що їх роман не має продовження, але не

можуть зупинитися. Розірвати відносини їм допомагає від'їзд Люка. Адвокат іде у відрядження до Америки, де йому часто доводиться бувати за службовим обов'язком.

Зюскинд Патрик. Парфюмер : история одного убийцы / Патрик Зюскинд ; [пер. Э. В. Венгерова]. — Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2007. — 320 с.

Роман «Парфумер» став одним з найпопулярніших німецькомовних романів двадцятого століття, він перекладений на десятки мов і протягом багатьох років займає місце в першій десятці бестселерів на книжкових ринках світу.

Головний герой роману Жан-Батист Гренуй прославився своєю майстерністю робити дивовижні духи. Він ніколи не знав любові і був народжений під смердючою рибної лавкою, але його духи — справжній витвір мистецтва. Вони ніби сповнені життя і почуттів. Весь світ захоплюється парфумером. Однак ніхто не знає, яким чином він створює свої парфуми. А робить він їх з убитих ним дівчат. Перед вами історія вбивці, який вбивав одних, щоб радувати інших ...

Роман написаний з великою майстерністю та ерудицією: як в історичних питаннях, так і в питаннях психології серійного убивці. У 2006 році роман було екранізовано німецьким режисером Томом Тиквером. Фільм називається «Парфумер: Історія одного вбивці». Головні ролі у фільмі зіграли такі відомі актори, як Бен Вішоу, Дастін Гофман, Алан Рікман та інші.

Мердок Айрис. Под сетью : роман / Айрис Мердок ; [авт. предисл. В. Скороденко ; худож. И. Гирель]. — Москва : Худож. лит., 1991. — 335 с. : рис.

«Під мережею» — перша книга Айріс Мердок, завдяки якій письменниця відразу завоювала собі особливе місце в англійській літературі.

Головний герой роману — талановитий, симпатичний, але ледачий письменник Джейк Донагю. Жінка, яка його кохає, Медж, секретарка із Сіті, яка починає свою кар'єру актриси, виганяє його з квартири, тому що в ній з'явився інший коханець.

Під тиском життєвих обставин, внаслідок того, що він втратив житло, Джейк змушений залишити свої мрії і хоч на деякий час почати жити реальним життям. Далі починаються блукання Джека по Лондону і Парижу спочатку у пошуках притулку, потім у пошуках Анни Квентін. Деякий час Джейк працює у госпіталі, але ставиться до цього з іронією та відстороненням, оскільки звик до своєрідного богемного світу митців. Життя звичайних людей здається йому занадто простим...

Париж в цитатах із художніх творів

«Париж, проте, має одну перевагу над усіма іншими центрами культурного життя. Я не знаю іншого міста в світі, де зародки науки, мистецтва, різних загальнолюдських ідей так витали б у повітрі і всотувалися в людські уми, як там. У Паризі не лише мимоволі засвоюєш усе найновіше з розумової діяльності людства, але водночас стаєш багатогрannим, більш інтелігентним і культурним. Так, повторюю, — більш культурним, бо в Італії, Німеччині й Польщі я зустрічав дуже розумних людей, які проте не хотіли припускати, що може існувати щось за межами їхнього благотворного впливу; вони були настільки замкнутими, що для тих, котрі не хотіли відмовлятися від власного світогляду, спілкування з ними було просто неможливим».

Генрік Сенкевич «Без догмату»

«Парижу ніколи нема кінця, і кожен, хто там жив, має про нього свої спогади, що різняться від спогадів інших. Ми завжди поверталися в Паріж, хоч би ким ми були, і хоч би як він змінився, і хоч би як важко чи легко було туди потрапити. Паріж вартий того, і ти завжди діставав винагороду за все, що приносив йому в дарунок. А таким він був у ті далекі дні, коли ми були дуже бідні й дуже щасливі».

Ернест Хемінгуей «Свято, що завжди з тобою»

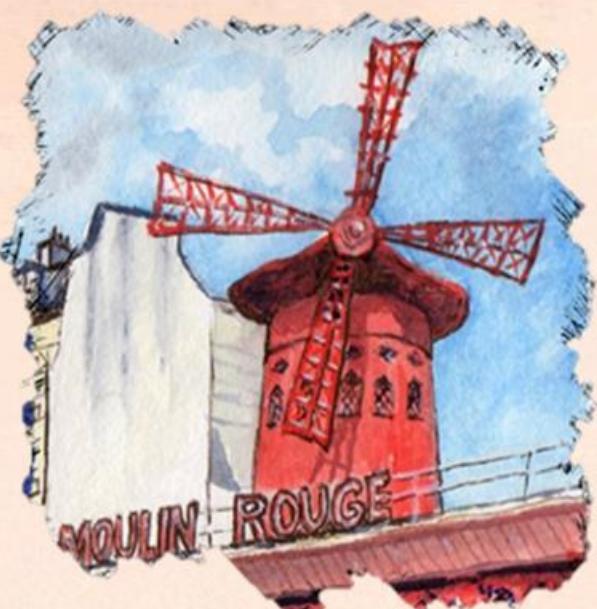
«Паріж бачив не одне повстання. Це місто ставиться до таких подій з дивовижним спокоєм. Паріж має надто багато справ, щоб зважати на таку дрібницю, як заколот.

На якомусь перехресті, в якомусь провулку або тупику стріляють, захоплюють, віддають і знову беруть барикади. Ллється кров, картеч зрешечує фасади будинків, кулі вбивають людей просто в ліжках, трупи встеляють бруківку. А зовсім неподалік чутно стукіт більярдних куль у якій-небудь кав'яні.

Театри відкриті, там розігрують водевілі; цікаві сміються й теревенять за два кроки від вулиць, на яких торжествує війна. Котяться фіакри, перехожі йдуть до ресторанів обідати, часто в ті самі квартали, де б'ються. 1831 року стрілянину припинили, щоб пропустити весільний поїзд.

Нема нічого дивовижнішого, ніж це, але така властивість паризьких бунтів. У жодній іншій столиці чогось подібного не зустрінеш. Для цього необхідні дві умови: велич Паріжа і його безтурботність. Треба бути містом Вольтера й Наполеона».

Віктор Гюго «Знедолені»

«Машина спиналася вузенькими вуличками на Монмартр. Дощ перестав. По небу швидко пливли хмари, важкі, посріблени по краях, вагітні матері, що квапилися швидше народити серпик місяця. Кет попросила водія зупинитися. Вони вилізли з машини, пройшли кілька кварталів нагору й звернули за ріг.

Раптом унизу перед ними відкрився весь Паріж. Великий, мерехтливий, мокрий Паріж. Із вулицями, площами, ніччю, з хмарами й місяцем. Паріж. Кільце бульварів, білясті схили пагорбів, вени, дахи, темрява, що змагалася зі світлом. Паріж. Вітер, що налітав з обрію, іскриста рівнина, мости, ніби споруджені зі світла й тіні, омахи дощу десь далеко над Сеною, незчисленні фари машин. Паріж, що вистояв у двобої з ніччю, велетенський вулик, повний гомінного життя, побудований над мільйонами каналізаційних тунелів, світляна квітка, що виросла на вгноєній нечистотами землі, хвора Кет, Мона Ліза... Паріж».

Еріх Марія Ремарк «Тріумфальна арка»

«Є Париж Катерини Медічі — в Тюїльрі, Париж Генріха II — в Ратуші; обидві ці будови ще витримані у суворому стилі. Париж Генріха IV — це Королівський майдан: цегляні фасади з кам'яними наріжниками і шиферними покрівлями, трикольорові будинки. Париж Людовіка XIII — у Валь-де-Грас: приплюснута й присадкувата архітектура, лінія склепіння нагадує ручку кошика, колони здаються пузатими, а куполи горбатими. Париж Людовіка XIV — у Будинку інвалідів, величний, пишний, позолочений і холодний. Париж Людовіка XV — у церкві Сен-Сюльпіс: кучерики, бантики, хмарки, стрічечки, листочки цикорію — усе вирізьблене із каменя. Париж Людовіка XVI — у Пантеоні, поганій копії собору святого Петра в Римі (до того ж, будівля незграбно осіла, що аж ніяк її не прикрасило). Париж часів Республіки — у Медичній школі: це жалюгідне наслідування римлян і греків, що так само нагадує Колізей чи Парфенон, як конституція III року нагадує закони Міноса, — в історії архітектури цей стиль звуть «стилем мессідора»; Париж Наполеона — на Вандомському майдані: ця бронзова колона, вилита з гармат, справді чудова. Париж часів Реставрації — у біржі: це білоніжна колонада, що підтримує надзвичайно гладенький фриз; будівля має форму чотирикутника і обійшлася в двадцять мільйонів».

Віктор Гюго «Собор Парижкої Богоматері»

«Емма придбала план Парижа і, водячи пальцем по карті, мандрувала столицею. Вона передплатила дамський журнал і жадібно поглинала все, що писали про великосвітське життя. Знала останні моди сезону, розклад спектаклів у опері. Стежила за романами. Читаючи книжки, Емма весь час згадувала віконта, з яким танцювала вальс, порівнювала його з літературними героями. Париж, безбережний, як океан, мерехтів перед Емміними очима в рожевій імлі».

Гюстав Флобер «Пані Боварі»

«Машина поволі їхала вечірнім Парижем. Дощ тарабанив по ній зверху й забивав майже всі інші звуки. Із срібного плину з'явилася сіра Тріумфальна арка і зникла знов. Вони проїхали повз освітлені вітрини крамниць на Єлісейських полях. З Рон-Пуена вийнуло паходами кущів і квіток — барвиста хвиля серед одноманітної сірості. Широка, як море, населена тритонами й морськими страхіттями, мріла в сутінках площа Згоди. Немов відблиск Венеції, пропливла вулиця Ріволі з освітленими аркадами, тоді виринув Лувр, сірий і вічний, з нескінченним подвір'ям і яскравими вікнами. Далі пішли набережні, обриси мостів, хисткі й нереальні над тихою водою. Баржі, буксир із тъмняним ліхтарем — світло його було тепле і втішливе, ніби в ньому знайшли притулок утікачі з тисячі країн. Сена. Гомінкі бульвари з омнібусами, людьми й крамницями. Залізні гратеги Люксембурзького палацу, а за ним парк, наче вірш Рільке. Кладовище Монпарнас, мовчазне, занедбане. Вузькі старі вулиці, тісно зсунуті одна до одної, будинки, тихі майдани, що зненацька відкриваються за ними, дерева, перехняблені фасади, церкви, викришені часом пам'ятники, ліхтарі, що мигтять крізь дощ, пісуари, що стиражать із землі, наче маленькі фортеці, завулки з невеличкими готелями, де наймають кімнати на годину, і між ними вулички минулого з усміхненими фасадами будинків: чисте рококо й барокко, потемнілі брами, як у романах Пруста...»

Еріх Марія Ремарк «Тріумфальна арка»

«Жовтаві води Сени піднялися трохи не до настилу мостів. Од річки тягнуло прохолодою. Фредерік вдихав її на повні груди, смакуючи благодатне паризьке повітря, що, напоєне любов'ю, здавалося джерелом розумової наснаги; він розчулився, побачивши першого фіакра. І все йому було любе — навіть устелені соломою пороги винних погребів, навіть чистильники взуття з їхніми скриньками, навіть прикажчики, що біля бакалійних крамниць струшують жаровні для кави».

Гюстав Флобер «Виховання почуттів»

«Кажуть, що в Парижі не гуляють без діла. Неправда. Я, коли йду ввечері, ніколи не знаю, куди саме. В лісі тільки з жінкою цікаво гуляти, а не завжди маєш яку-небудь під рукою: концерти по кафе можуть розважити моого аптекаря й дружину його, але не мене. Що ж робити? Нема чого. Тут треба було б улаштувати літній сад, як парк Монсо, щоб уночі був відкритий, де можна було б послухати гарної музики й випити чогось холодного під деревом. Це було б не місце розваги, а місце гуляння; за вход брати дорого, щоб привабити гарненьких дам. Щоб можна було походити по алеях, посыпаних піском та освітлених електрикою, і посидіти, коли хочеш послухати музику, зблизька чи здалеку. Щось подібне було колись у Мюзара, але там тхнуло шинком — забагато танців, а мало місця, тіні й затишку. Якби гарний величезний сад. Розкіш була б».

Гі де Мопассан «Любий друг»

«Паріж, схожий на смужку зоряного неба, що впала на чорну землю, здався йому суорим, наче гнівався на його повернення. Тоді Флорана охопила слабість: він насилу зійшов з гори, бо ноги йому підгинались. Проходячи Нейльським мостом, він сперся на парапет, схилившись над Сеною, що котила свої чорні, мов чорнило, хвилі між невиразними масивами берегів,— червоний ліхтар на воді переслідував Флорана, наче криваве око. Тепер, щоб дістатися до Париза, йому треба було весь час іти під гору. Дорога, що вела до міста, здавалася йому безкінечною. Сотні льє, пройдені ним, були ніщо; але цей останній відрізок шляху доводив його до розpacу: ніколи він не зайде на цю висоту, увінчану вогнями. Ріvnій вулиці не було краю; обабіч неї тяглися ряди високих дерев і низьких будинків, широкі сіруваті тротуари, на які падали тіні від гілля, темні проміжки поперечних вулиць з їх тишею й темрявою. Тільки газові ліхтарі, що стирчали на однаковій відстані один від одного, оживляли цю мертву пустиню короткими язиками жовтого полум'я. Флоран зупинився, а вулиця тяглася все далі й далі, відсувуючи од нього Паріж у темряву ночі, йому ввижалося, що ліхтарні стовпи, блимаючи своїм єдиним оком, бігли праворуч і ліворуч, забираючи з собою дорогу; від цього мелькання в нього паморочилося в голові, він захитався і звалився на землю».

Эмиль Золя «Черево Париза»

«Портос мешкав у дуже великому й розкішному на вигляд помешканні на вулиці Старого Голубника. Щоразу, проходячи з друзями повз свої вікна, в одному з яких завжди стояв Мушкетон у парадній ліvreї, Портос підводив голову і пояснював, вказуючи рукою: «Ось мое помешкання». Але ніхто ніколи не бував у нього, він нікого не запрошує у гості, і тому ніхто не міг скласти уявлення про справжні багатства, приховані за цими зовнішніми розкошами».

Александр Дюма «Три мушкитери»

«Цілі години споглядав він із висоти свого балкона річку, що линула між сіруватими набережними, почорнілими де-не-де від бруду стічних труб; при березі був пришвартований пліт для прання білизни, де хлоп'ята інколи забавлялися, купаючи в мулистій воді пуделя. Він не обертався ліворуч, у бік Кам'яного мосту біля собору Богоматері та трьох висячих мостів, а завжди втуплював погляд лише на набережну Берестів, на купи старих дерев, схожих на липи біля пристані Монтеро. Вежа св. Якова, Ратуша, церкви св. Гервасія, св. Людовіка, св. Павла височіли прямо навпроти, поміж нагромаджених дахів, а зі сходу, на Липневій колоні, ніби величезна золота зоря, виблискував ангел, тоді як із другого краю небосхилу здіймалася круглою озією блакитна баня Тюїльрі».

Гюстав Флобер «Виховання почуттів»

«Паріж є велетенський маятник цивілізації, і він розгойдується від одного полюса до другого, від Фермопіл до Гоморри. Після 93 року революція увійшла в смугу дивовижного затемнення, вісімнадцяте століття немов забуло докінчiti те, що розпочало. Якась оргія урвала розвиток подій, висунулась на перший план, відсунула на задній план страшний Апокаліпсис, прикрила величне видіння і вибухнула сміхом після страху; трагедія зникла в пародії, і лицьо Медузи в глибині обрію затмилося карнавальним димом».

Віктор Гюго «Дев'яносто третій рік»

З представленими в медіа-огляді виданнями Ви можете познайомитися в бібліотеці НТУ «ХПІ». Детальна інформація про місце знаходження книг в електронному каталогі бібліотеки на сайті:

<http://library.kpi.kharkov.ua>

При підготовці презентації використані матеріали сайтів:

<https://www.livelib.ru>,

<http://flibusta.is>,

<https://javalibre.com.ua/>,

<http://chtyvo.org.ua/>,

та інші

